

A büntetőjogi legfőbb ügyész helyettes

1/2018. (VI. 30.) LÜ h. körlevele

a büntetőbírószági eljárásban folytatandó joghátrány-indítványozási és fellebbezési gyakorlat egyes kérdéseiről

Az Alaptörvény 29. cikkének (1) bekezdése az ügyészséget az állam büntetőigényének kizárólagos érvényesítőjeként határozza meg, azt a kötelezettséget telepítve a büntetőügyekben eljáró ügyészekre, hogy minden törvényes eszközzel szorgalmazzák az állami büntetőhatalom eredményes gyakorlását. Az eredményesség – a büntetőjogi felelősség tényének megállapítása mellett – a generális és speciális prevenció megvalósulását legteljesebb mértékben szolgáló joghátrány alkalmazása által valósulhat meg. Az ügyész feladata, hogy az eljárás során a joghátrány nemének és tartamának kiválasztását megalapozó valamennyi körülményt feltárja, a vádemelést követően a bíróság felé e tekintetben a szükséges indítványokat megtegye, majd az így megállapítható tények alapján törvényesnek tartott szankció kiszabását határozottan, következetesen, szakszerű jogi érvekkel alátámasztva szorgalmazza.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be) a korábbi eljárásjogi rendelkezésekhez képest nagyobb hangsúlyt helyez a törvényes és célravezető joghátrány kiválasztására, részben új feladatokat meghatározva az ügyész számára is. A Be. e tárgykört érintő rendelkezéseinek egységes, helytálló értelmezése és alkalmazása tágabb lehetőségeket biztosíthat arra, hogy az ügyész egyértelműen megjelenítse a joghátrány kiszabásával összefüggésben kialakított álláspontját, illetve azt a bíróság előtt eredményesebben érvényesítse.

Mindezekre figyelemmel – az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 9. §-ának (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján – a következő körlevelet adom ki:

1. Az ügyész kötelességei közé tartozik, hogy a vádemelést megelőzően saját maga, vagy az irányítása alapján eljáró nyomozó hatóság utasítása által minden intézkedést megtegyen a valósághű tényállás feltárása érdekében, a vádemelést követően pedig a számára biztosított jogokkal élve mindezt a bíróság előtt szorgalmazza. E körbe tartozik azoknak a tényeknek a megállapítása is, amelyeknek a joghátrány nemének és mértékének meghatározása szempontjából jelentőségük lehet: így a terhelt személyi körülményeinek (például családi jellemzőinek, egészségi állapotának), valamint tényleges vagyoni, jövedelmi helyzetének feltárása, illetve általában az ítélkezési gyakorlat által kimunkált enyhítő és súlyosító körülmények alapos felderítése. Mindez a büntető igazságszolgáltatás fontos eleme, amely szoros kapcsolatban áll az elkövető személyével, a történeti tényállással és az erre alapozandó törvényes jogi minősítéssel.

2. Az előkészítő ülésen vádképviselési tevékenységet ellátó ügyésznek a büntetőeljárás eredményes lefolytatása érdekében – az eljárás során addig megállapítható tények, körülmények alapján – konkrét és határozott elképzelést kell kialakítania azzal összefüggésben, hogy az adott terhelt esetében milyen nemű és mértékű joghátrány kiszabása a legcélravezetőbb, függetlenül attól, hogy kíván-e élni a Be. 502. §-ának (1) bekezdésében biztosított lehetőséggel.

Az előkészítő ülésen a Be. 502. §-ának (1) bekezdése alapján a joghátrány mértékére, illetve tartamára tett indítvány az általános joghátrány-kiszabási indítványhoz – illetve ezen belül az

ügyész által megfelelőnek tartott konkrét tartamhoz, mértékhez – képest csupán annyiban térhet el, amennyiben az ügyésznek szükségszerűen enyhítő körülményként kell értékelnie a terhelt beismerő vallomását. A jogalkalmazási gyakorlat az elmúlt évtizedek során kialakította azokat a szempontokat, amelyek meghatározzák, hogy a terhelt beismerő vallomását mely esetekben és milyen nyomatékkal célszerű enyhítő körülményként figyelembe venni, mindezek általánosságban változatlanul irányadók.

A beismerő vallomásnak nagyobb a nyomatéka, ha az felderítő jellegű, és ezáltal hosszadalmasabb, bonyolult bizonyítási eljárás kerülhető el, míg tettenérés esetén a beismerésnek csekélyebb súlya van. A beismerés joghátrányt befolyásoló mértékének meghatározása során általában figyelemmel kell lenni az eljárás tárgyát képező cselekmény társadalomra veszélyességére, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekre is. Jelentős tárgyi súlyú bűncselekmények esetében, különösen, ha több, nyomatékos súlyosító körülmény állapítható meg, a beismerés ténye csak csekély mértékben (adott esetben egyáltalán nem) mérsékelheti a joghátrányt, illetve ugyanez a helyzet a társadalomra csak igen kis mértékben veszélyes cselekményekkel összefüggésben is, amikor – figyelemmel az esetlegesen fennálló egyéb enyhítő körülményekre – beismerő vallomás híján is igen enyhe joghátrány indítványozása látszik indokoltnak. Ilyen esetekben, illetve ha az ügyész a vádiratban a Be. 422. §-a (1) bekezdésének *d*) pontja alapján tett joghátrány-kiszabási indítvány során már figyelembe vette a terhelt korábbi beismerésének tényét, előfordulhat, hogy a beismerés esetére tett indítvány egyrészt nemében nem tér el az általános indítványtól, másrészt az ügyész az általa egyébként is megfelelőnek tartott (jóllehet az általános indítványban meg nem jelölt) konkrét mértéket, tartamot közli az előkészítő ülésen. Akkor is célszerű lehet a Be. 502. §-ának (1) bekezdése alapján indítványt tenni, ha a beismerés tényének a kifejtettek szerint nincs jelentősége, önmagában ugyanis a konkrét tartam megjelölése előmozdíthatja a büntetőeljárás előkészítő ülésen történő befejezését.

Abban az esetben, ha a terhelt az előkészítő ülést megelőzően nem ismerte be a terhére rótt cselekmény elkövetését, az ügyésznek – a fentiekben kifejtett körülményeket alaposan, körültekintően értékelve és mérlegelve – meg kell határoznia, hogy az esetleges beismerést milyen nyomatékkal lehet figyelembe venni, és a vádirati indítványban meghatározott nemű, illetve az eljáró ügyész által megfelelőnek tartott konkrét mértékű, tartamú joghátrány milyen arányú mérséklésére van lehetőség. A konkrét indítványt az így kialakított álláspontjának megfelelően kell megtenni.

A szankció nemét és mértékét a beismerés esetére is a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben (a továbbiakban: Btk.) meghatározott törvényes keretek között, az általános szabályok szerint kell meghatározni, a Btk. 83. §-ának alkalmazása – minthogy nem a Be. XCIX. Fejezet szerinti eljárásról van szó – kizárt. Nincs akadálya ugyanakkor – a törvényi feltételek fennállása esetén – a Btk. 82. §-ában írt enyhítésnek.

Az ügyész által a Be. 502. §-ának (1) bekezdése alapján tett indítvány célja elsősorban a büntetőeljárás előkészítő ülésen történő befejezésének előmozdítása, amely közvetve azáltal valósulhat meg, hogy az ügyész a szankció vonatkozásában a – beismerés esetére érvényes – konkrét elképzelését a bíróság, a terhelt és a védő tudomására hozza, csökkentve ezáltal a terhelti beismerés kockázatát, a Be. 565. §-ának (2) bekezdésére is figyelemmel. Az ügyész csak abban az esetben kerülhet abba a helyzetbe, hogy a beismerés esetére nem tud (akár az általános indítvánnyal és elképzeléssel azonos) konkrét joghátrány-kiszabási indítványt tenni, ha – akár a nyomozás hiányosságaira, akár az azóta felmerült új körülményekre figyelemmel – nem ismert előtte minden, a büntetés kiszabása körében értékelendő tény, körülmény. Egyéb esetben a Be. 502. §-ának (1) bekezdése szerint megtett indítvány az eljárás érdekeit szolgálja anélkül, hogy az állami büntetőigény érvényesítésének eredményessége csökkenne, illetve lehetőséget teremt arra,

hogy az ügyész – a büntetőeljárás menetében utolsó alkalommal – a bíróság döntését a joghátrány tartamát vagy mértékét illetően is orientálja.

3. Közérdekű munka kiszabására az ügyész abban az esetben tegyen indítványt, ha a terhelt egészségi állapota lehetővé teszi az indítványban megjelölt jellegű munka elvégzését.

4. Pénzbüntetés indítványozása esetén alaposan és körültekintően fel kell támi a terhelt tényleges vagyoni és jövedelmi helyzetét. A pénzbüntetés nem irányulhat közvetve szabadságvesztés kiszabására, így amennyiben a terhelt előre láthatóan egyáltalán nem lesz képes e szankciót teljesíteni, annak indítványozása nem célszerű. Egyáltalán nem felel meg a büntetés Btk.-ban meghatározott céljainak ugyanakkor az sem, ha akár az ügyészi indítvány, akár a bíróság döntése valótlan tényeken alapul, és a terhelt vagyona, jövedelme az általa bevallottakat jóval meghaladja. Ilyen esetben a valós jövedelemhez képest elenyésző mértékű pénzbüntetés elveszíti joghátrány jellegét, súlytalanná válik.

5. Az ügyész a tárgyaláson a vád módosítása esetén vizsgálja meg, hogy a joghátrányra vonatkozó korábbi ügyészi indítvány pontosításra szorul-e, ennek során legyen figyelemmel a bizonyítás addigi eredményére, a büntetés kiszabási körülmények változására, a terhelt esetleges tárgyaláson történt beismerésére, illetve annak következményeire.

6. Abban az esetben, ha az ügyész végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására tesz indítványt – az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV. 17.) AB határozatában írtaknak megfelelően – tegyen indítványt az előzetes bírósági mentesítéssel kapcsolatban is.

7. A büntetés kiszabását szabályozó törvényi rendelkezések megkívánják, hogy az ügyész hatékonyabban érvényesítse az állam büntetőjogi igényét a társadalomra különösen veszélyes bűncselekmények elkövetőivel szemben. E követelmény alapja az a tapasztalat, hogy a törvény méltányos elbírálást engedő szabályai gyakran érvényesülnek olyan ügyekben is, amelyek nélkülözik az ehhez szükséges indokokat. Az erőszakos bűncselekmények gyakorisága önmagában is nyugtalanító, de ha azokat a közvéleményt felkavaró különös gátlástalansággal vagy öncélú kegyetlenséggel, embertelenül valósítják meg, az állampolgárok biztonságérzete közvetlenül szenved sérelmet. Az átlagosnál súlyosabb megítélést igénylő ilyen ügyek többségében a büntetési tételkeret felső határát megközelítő, sőt akár el is érő szabadságvesztést tekintsek az ügyészek a büntetés célját szolgáló jogkövetkezménynek. Hasonló ügyészi szemlélet érvényesítése kívánatos a korrupciós bűncselekmények, sorozatos betörések és gépkocsilopások elkövetőinek, a fegyver- és embercsempészeknek, a kábítószer kereskedelem haszonélvezőinek, a bűnszervezetek tagjainak büntetőjogi felelősségre vonása során is.

Az ügyészek igen határozottan és különös következetességgel képviseljék ezeket az elveket a lakosság egyes csoportjainak, különösen a faji, etnikai, nemzeti, illetve vallási csoportoknak a hátrányos megkülönböztetésére irányuló vagy azon alapuló, a társadalom békéjét és az emberi méltóságot, valamint alapvető jogait egyaránt sértő, illetve veszélyeztető bűncselekmények elkövetőivel szemben.

8. Több bűncselekmény bűnhalmazata nyomatékos súlyosító körülmény lehet, tehát a vádképviselet során sem szabad kellő körültekintés nélkül döntenet arról, hogy a vád tárgyává tett magatartások közül melyiknek nincs jelentősége a felelősségre vonás szempontjából. Ezért az ügyész a Be. 508. §-a *c)* pont *cb)* alpontja, valamint a Be. 519. §-a (4) bekezdésének *b)* pontja

alapján csak rendkívül indokolt esetben teygen indítványt a bizonyítás mellőzésére, mérlegelve azt is, hogy a vádemelés során ennek a magatartásnak a súlyát másként ítélte meg; ha pedig a bíróság – eltérve az ügyészi állásponttól – az eljárást a Be. 492. §-a (1) bekezdésének *h)* pontja alapján megszüntetné, a rendelkezés ellen – indokolt esetben – nem maradhat el a fellebbezés bejelentése.

A legsúlyosabb büntetéssel fenyegetett bűncselekmény mellett is kizártnak kell tekinteni a büntetőjogi felelősségre vonás mellőzését azokban az esetekben, amikor az enyhébben minősülő magatartás társadalomra veszélyessége önmagában is fokozott vagy egyébként is, ha szorosan kapcsolódik az igen súlyos bűncselekmény történeti tényállásához (pl. a megölt áldozat kifosztása).

9. A szándékos élet és testi épség elleni bűncselekmények elkövetőivel szemben általában szigorú szabadságvesztés indítványozása indokolt. Kísérlet és bűnsegély esetén a bűncselekmény tárgyi és alanyi oldalának egybevetése és tüzetes elemzése útján kell indítványt tenni arra, hogy a bíróság e körülményeknek milyen fokú enyhítő hatást tulajdonítson.

A befejezett emberölések minősített eseteiben – feltéve, hogy az enyhítő körülmények csak az életfogytig tartó szabadságvesztés mellőzéséhez elégségesek – általában a büntetési tételkeret felső határához közelebb álló szabadságvesztés kiszabását kell indítványozni.

Ha az emberölést a sértettnek valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása miatt követték el, az alapesettel bűnhalmazatban a közösség tagja elleni erőszak nem állapítható meg. Ilyenkor az aljas indokra, mint a bűncselekmény minősítő körülményére hivatkozva kell a törvény szigorának érvényesítését szorgalmazni.

Életfogytig tartó szabadságvesztés indítványozása esetén a büntetés kiszabásánál irányadó valamennyi körülmény gondos értékelésének eredményeként kell állást foglalni a feltételes szabadságra bocsátás kérdésében. E lehetőség kizárását kell igényelni több életfogytig tartó szabadságvesztéssel is fenyegetett bűncselekmény bűnhalmazata vagy több emberen elkövetett emberölés esetén, feltéve, hogy az enyhítő körülmények teljesen hiányoznak, vagy a súlyuk jelentéktelen. Az utóbbi feltételek akkor is indokolhatják a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárására irányuló indítványt, ha az életfogytig tartó szabadságvesztést egyetlen bűncselekmény miatt szükséges kiszabni, de az elkövető elvetemültsége, az alapvető erkölcsi normákkal való tudatos szembeszegülése javíthatatlan személyiségre vall. Ilyen esetekben a kizárás indokolt, ha a bűncselekmény több okból is súlyosabban minősül.

Egyéb esetekben az életfogytig tartó feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó, a Btk. 43. §-ának (1) bekezdésében megállapított időhatárokhoz igazodó indítványt a büntetéskiszabási körülmények szakszerű, alapos és részletes indokolásával kell a bíróság elé tárni.

10. Ugyanezeket az elveket kell értelemszerűen érvényesíteni a közbiztonságot és köznyugalmat veszélyeztető más súlyos bűncselekmények elkövetőivel szemben is, különösen, ha a büntetni rendelt erőszakos magatartást különös kegyetlenséggel, gátlástalanul hajtották végre. Mások öncélú nyilvános bántalmazását, megalázását, az ennek során tanúsított brutalitást ugyancsak súlyos büntetéssel indokolt megtorolni.

Vannak olyan bűnelkövetői kategóriák, amelyek tevékenysége súlyosan sérti a köznyugalmat és az állampolgárok biztonságérzetét. Idetartoznak a sorozatos betörések és gépkocsilopások elkövetői, a kábítószerrel visszaélés haszonélvezői, a bűnszövetségek és bűnszervezetek vezetői és tagjai, a súlyos bűncselekményekre – például a fegyver- vagy embercsempészésre –

„szakosodott” szokásos bűnözők. Velük szemben is a kellően szigorú szabadságvesztés kiszabását kell indítványozni.

11. Erélyes felelősségre vonást kell igényelni a kiemelkedően súlyos gazdasági-pénzügyi, illetve az állampolgárok szélesebb körét sértő vagyron elleni, továbbá a közélet tisztaságát jelentősen csorbító korrupciós, valamint a hivatali bűncselekmények elkövetőivel szemben.

12. A büntetés kiszabására irányuló ügyészi indítvány ténybeli alapja az adott bűncselekmény reális tárgyi súlya, valamint a közbiztonságra és közrendre gyakorolt tényleges hatása legyen. A terhelő és mentő, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelését e szempontnak alárendelten végezzék az ügyészek és álláspontjukat tüzetes indokolással tárják a bíróság elé.

A büntetés enyhítésére, illetve a méltányos elbírálásra módot adó rendelkezések (pl. a büntetés végrehajtásának felfüggesztése, büntetés helyett intézkedés alkalmazása) indítványozását vagy a bíróság által alkalmazott ilyen határozatok tudomásul vételét ugyancsak az adott ügy jellegéből és tárgyi súlyából kiindulva kell eldönteni. A gondatlanul elkövetett, viszonylag csekélyebb tárgyi súlyú bűncselekmények miatt általában szükségtelen a szabadságvesztés (akár próbaidőre felfüggesztett) kiszabása; a szándékosan elkövetett kisebb jelentőségű bűncselekmények miatt sem indokolt aránytalanul súlyos – az állampolgárok igazságérzetét is sértő – jogkövetkezményeket szorgalmazni. Ilyenkor elsősorban az elkövető személyiségéhez és életkörülményeihez kapcsolódó enyhítő körülményeket kell érvényesíteni a felelősségre vonás során. Ezekben az ügyekben csak akkor indokolt a végrehajtandó szabadságvesztés indítványozása, ha az alanyi oldalon feltárt enyhítő körülmények jelentéktelenek vagy hiányoznak, ellenben a súlyosító körülmények nyomatékosak (pl. az elkövető visszaeső).

A személyiséghez kapcsolódó enyhítő körülmények nagyobb száma és nyomatéka sem indokolja az elnéző büntetőjogi felelősségre vonást, ha az elkövető a kisebb tárgyi súlyú bűncselekményt bünszervezet tagjaként valósította meg.

A sértettek életkörülményeit nehezítő sorozatos mezei vagy besurranó lopások elkövetőivel szemben ugyancsak indokolt az eddiginél szigorúbb büntetés kiszabási gyakorlat szorgalmazása még a viszonylag csekélyebb elkövetési érték esetén is.

A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények elbírálása során a bűnösség fokának és az ahhoz igazodó büntetőjogi felelősség súlyának a feltárása, valamint az ehhez igazodó indítványtételi és fellebbezési jog gyakorlása ugyancsak alapos körütekintést igényel. Ennek során először azt kell eldönteni, hogy a terhelt haszonélvezője, vagy – mint kábítószer-fogyasztó – áldozata-e a bűncselekménynek. Az első esetben – különösen, ha a bűncselekmény súlyosabban minősül – a törvény szigorának érvényesítését kell szorgalmazni.

A Btk. 178. §-a szerint minősülő esetekben az elkövető kábítószer-függősége enyhítő körülményként értékelhető, különösen akkor, ha ennek talaján súlyos vagy maradandó egészségromlás is kialakult.

13. Az ügyésznek a büntetés kiszabására vonatkozó indítványaival szorgalmaznia kell a Btk. 80. §-ának (2) bekezdésében írt, a szabadságvesztés büntetési tételének középértékére vonatkozó rendelkezés érvényesülését. Ennek érdekében a perbeszédében a büntetés kiszabása során foglalkoznia kell azzal, hogy a különböző büntetés kiszabási tényezők milyen mértékben és milyen irányban teszik lehetővé az ettől való eltérést. Az ügyész azokban az esetekben, amikor nem tehet indítványt a szabadságvesztés konkrét mértékére, nincs elzárva attól, hogy – a középértéktől kiindulva – a büntetési tételkereten belül megjelölje az általa megfelelőnek tartott büntetés hozzávetőleges helyét. Ennek megfelelően a büntetésre vonatkozó indítványában

jelölje meg, hogy a büntetéskiszabási körülményekre figyelemmel középérték körüli, azt kisebb vagy nagyobb mértékben meghaladó, esetleg a törvényi maximum közelében vagy a középértéknél kisebb vagy nagyobb mértékben enyhébb, esetleg a törvényi minimum közelében indokolt kiszabni a szabadságvesztés büntetést.

14. Az ügyész indítványával törekedjen arra, hogy a bíróság minden olyan esetben, amikor ez lehetséges és a büntetés céljainak eléréséhez szükséges, illetve elégséges, alkalmazza a Btk.-val korábban bevezetett új büntetéseket és intézkedéseket.

Az elzárást, mint a szabadságvesztésnél enyhébb szabadságelvonással járó büntetést, a következő esetekben célszerű indítványozni:

a) A 3 évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő, szándékos bűncselekmény elkövetőivel szemben is, ha a korábbi büntetések (pénzbüntetés, közérdekű munka) hatástalannak bizonyultak, azonban az elkövető méltányolható személyi, szociális, gazdasági körülményei miatt a speciális prevenció céljai még szabadságvesztés kiszabása nélkül is elérhetők.

b) A kisebb, a szabálysértését alig meghaladó társadalomra veszélyességű bűncselekmények esetében, ha a szabadságvesztés törvényi minimuma, figyelemmel az ezzel a büntetéssel járó egyéb következményekre is, túl szigorú lenne.

c) Ha pénzbüntetést vagy közérdekű munkát kellene indítványozni, de a terhelt vagyoni viszonyaira, egészségi állapotára vagy életvezetésére figyelemmel előre látható, hogy ezeket a büntetéseket át kell majd változtatni szabadságvesztésre.

A sportrendezvények látogatásától való eltiltást – elsősorban nem önálló büntetésként [Btk. 33. § (3) bekezdés] – minden olyan esetben indítványozni kell, ahol ennek a feltételei fennállnak. E büntetés indítványozásakor az ügyész jelölje meg, hogy mely sportszövetség, illetve sportszövetségek versenyrendszerében megrendezésre kerülő sportrendezvények látogatásától, vagy mely sportlétesítménybe, illetve sportlétesítményekbe történő belépéstől kell eltiltani a terheltet.

A jóvátételi munka indítványozása a korábban közérdekű munkával büntetett bűncselekmények közül az enyhébbek esetében célszerű. Szóba jöhet ez az intézkedés olyan esetekben is, amikor a terhelt hajlandó a bűncselekmény következményeinek jóvátételére, illetve a sértettnek adandó jóvátételre, valamint ott is eredményesen alkalmazható lehet, ahol egy rövidebb tartamú próbaidő alatt előírt munkavégzési kötelezettség jobban tükrözi a cselekmény társadalomra veszélyességét és célszerűbben szolgálja a büntetőjogi szankciók célját, mint a próbára bocsátás.

Az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételét – az elkobzáshoz hasonlóan – minden olyan esetben indítványozni kell, ahol ennek a feltételei fennállnak.

15. Ha az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés az ügyész által előterjesztett büntetőjogi igényt nem elégíti ki, a terhelt terhére meggyőzően indokolt, tehát szakszerű, mértéktartó és tárgyilagos fellebbezést kell bejelenteni akkor is, ha a kiszabott büntetés megfelel a szokásos helyi vagy országos bírói gyakorlatnak. A perorvoslati jog elmulasztása éppen e gyakorlat megerősödését szolgálná olyan esetekben is, amikor a közbiztonság és az állampolgárok alkotmányos jogainak védelme az eddiginél jóval hatékonyabb büntetések kiszabását követeli meg. Ezért az eredményességi mutatók jelentőségét a súlyosításra irányuló fellebbezésekkel kapcsolatban át kell értékelni. Az ügyész e kérdésben ne az állandónak vélt ítélkezési gyakorlathoz igazodjék, sőt éppen azt tekintse kötelességének, hogy a fellebbezési jog kitarató és következetes gyakorlásával mozdítsa elő a büntetőjogi felelősség fokozottabb érvényesítését az állampolgárok biztonságérzetét súlyosan romboló bűncselekmények elkövetőivel szemben. Az

erre való törekvést nem gátolhatja a statisztikai mutatók esetleges és átmeneti romlásától való idegenkedés.

A fellebbezési eljárásban részt vevő ügyészek minden olyan súlyosításra irányuló fellebbezést tartsanak fenn, amelyek e körlevél előírásainak megfelelnek. Az esetleges visszavonás indokait részletes iránymutatással kell az eljárást végző ügyész tudomására hozni. Ennek érvei közt nem szerepelhet, hogy a fellebbezés fenntartásától azért nem várható eredmény, mert a bíróságok más büntetékiszabási gyakorlatot követnek.

A másodfokú bíróság mellett működő ügyészek az elsőfokú határozat vizsgálata során, az anyagi jogi szabályok betartásának ellenőrzésekor térjenek ki a Btk. 80. §-ának (2) bekezdésében írtak érvényesülésére is, és azok elmaradása esetén indítványozzák ennek a másodfokú eljárásban történő orvoslását.

16. A körlevél iránymutatásait a fiatalkorúak elleni büntetőeljárásban is értelemszerűen követni kell. Azok teljesítését – elsősorban az első fokon jogerőre emelkedett határozatok reprezentatív elemzése útján – a főügyészségek, valamint a Legfőbb Ügyészség Büntetőbírósági Ügyek Főosztályának, illetve Fiatalkorúak Büntetőügyeinek Önálló Osztályának területi előadói rendszeresen kísérik figyelemmel és tapasztalataikat szakági vezetőiknek a szükséghez képest jelentsék.

17. A körlevél rendelkezéseit 2018. július 1. napjától kell alkalmazni.

18. Visszavonom a büntetőbírósági eljárásban folytatandó joghátrány-indítványozási és fellebbezési gyakorlat egyes kérdéseiről szóló 4/2013. (VI. 30.) LÜ h. körlevelet.

Dr. Belovics Ervin s. k.,
legfőbb ügyész helyettes